

Vojenskopolitický význam XVII. sjezdu KSČ pro ČSLA

Mimořádný význam XVII. sjezdu KSČ spočívá nejen v tom, že vytyčil smělé perspektivy pro budoucnost našeho lidu a naší vlasti, ale také v tom, že se konal v období, kdy se před námi začínají stále zřetelněji rýsovat kontury potřeb rozvoje socialismu v podmínkách vstupu do třetího tisíciletí. To vše klade před stranu i společnost náročné cíle a úkoly, které nelze řešit bez jasných a dlouhodobých perspektiv.

Do budoucna zůstává i nadále našim hlavním cílem uspokojovat co nejlépe, bohatěji a plněji potřeby pracujících, dosáhnout dalšího vzestupu životní úrovně, pečovat o blaho lidí a o jejich všestranný harmonický rozvoj.

V souladu s tímto hlavním cílem přijal XVII. sjezd strany strategickou linii k urychlení dynamiky ekonomického a sociálního rozvoje naší socialistické společnosti. Revolučnost v našich podmínkách dnes znamená cílevědomě usilovat o soustavné zvyšování produktivity společenské práce na základě intenzifikace národního hospodářství a zavádění nejnovějších výsledků vědy a techniky do výrobní praxe.

O nové je nutné vždy vést zápas, probojovávat je proti zastaralým a překonaným zvyklostem. Proto, jak bylo na sjezdovém jednání zdůrazněno, konstruktivní kritika a sebekritika, upřímnost, čestnost, zásadovost i pravdivost a zejména jednota slov a činů se musí stát nejen hnací silou a prostředkem k řešení rozporů, ale organickou a přirozenou součástí našeho života.

K těmto a všem dalším závěrům XVII. sjezdu KSČ v návaznosti i k materiálům a výsledkům XXVII. sjezdu KSSS se budeme v nastávajícím období zákonitě velmi často vracet, poněvadž se plně vztahují i na veškerou naši práci v ČSLA a jsou pro nás v mnoha směrech mobilizujícím impulzem.

Velkou pozornost si zaslouží zejména ty pasáže z jednání obou sjezdů našich bratrských komunistických stran, v nichž byla vyložena nová filozofie mezinárodního života, kterou jsme rozhodnutí se řídit a dále rozvíjet. Vždyť hluboká, vědecká analýza stavu věcí ve světě, dává světovému socialismu návod k politickým činům, k pokračování v úporném zápase za mír a bezpečnost.

Znovu bylo zdůrazněno, že sociálně ekonomický zdroj válek v současném světě vyplývá z kapitalistického zřízení založeného na soukromém vlastnictví

výrobních prostředků a na útlaku pracujících. Sovětský svaz a všechny země socialistického společenství jsou si dobře vědomy vysokého stupně nebezpečí současné politiky USA pro světový mír. Proto podnikají vše, co je v jejich silách, aby vzniklé nebezpečí odvrátily, aby postupně došlo k úplnému odzbrojení. Přesvědčivě to dokumentují materiály XXVII. sjezdu KSSS, nesčetné, avšak zcela reálné návrhy soudruha M. Gorbačova a v neposlední řadě i Výzva členských států Varšavské smlouvy členským státům NATO a všem evropským zemím s programem snížení ozbrojených sil a konvenční výzbroje v Evropě, přijatá na zasedání Politického poradního výboru v Budapešti v červnu letošního roku.

Dokud však militaristické kruhy imperialismu nepřistoupí k reálným odzbrojovacím opatřením, musíme vycházet i nadále z Marxovy teze, že neexistují zločiny, kterých by se imperialismus neodvážil ve jménu svých nadměrných zisků. Za určitých okolností je schopen uvrhnout lidstvo i do jaderné války.

V důsledku nebyvale prudkého rozvoje zbraní, zejména zbraní hromadného ničení, dosáhlo lidstvo zřejmě již onoho historického předělu, kdy válka přestává být pokračováním politiky, kdy si agresor musí uvědomit, že nemůže volit mezi vítězstvím, nebo porážkou, ale jen mezi životem či smrtí.

Která ze tří existujících možností, zda mírové soužití, či balancování na pokraji války nebo jaderná apokalypsa se stane skutečností — to nezávisí jenom na vládnoucích kruzích USA, ale stále více na politickém, ekonomickém a obranném potenciálu zemí socialistického společenství v čele se Sovětským svazem i na všech silách ve světě, které odmítají válku, jako způsob řešení hlavního rozporu naší epochy, rozporu mezi socialismem a kapitalismem.

V jaderném století vycházíme z marxisticko-leninského učení, že čím vyšší je bojová síla a připravenost socialistických ozbrojených sil, tím menší je pravděpodobnost, že se militaristické síly imperialismu odváží jaderného dobrodružství. Stále proto zůstává aktuální leninský princip zákonitě jednoty výstavby a obrany socialismu. V souvislosti s uvedenými skutečnostmi, XVII. sjezd KSČ stanovil životně důležitý úkol: Zabezpečit, aby ČSLA v pevném svazku se Sovětskou armádou a dalšími armádami členských států Varšavské smlouvy byla všestranně politicky a odborně připravena a materiálně zabezpečena k spolehlivé obraně socialistické vlasti a mírového života našeho lidu.

Aplikací a rozpracováním závěrů XVII. sjezdu KSČ na podmínky naší armády se 27. května roku 1986 zabývalo jednání celoarmádního stranického aktivu, na němž náčelník HPS ČSLA soudruh generálplukovník PhDr. J. Klícha vytyčil pět základních směrů, obecně platných na kterémkoli stupni velení, jejichž realizace determinuje následné naplnění vojenské politiky strany ve druhé polovině osmdesátých let.

Z hlediska činnosti vyšších štábů a zejména správ a samostatných oddělení MNO jsou hlavní směry branné politiky strany na léta 1986—1990 podrobněji zakotveny v usnesení PÚV KSČ ze dne 20. prosince roku 1985.

Nejvýznamnější z hlavních směrů se zákonitě vztahuje k dalšímu zvyšování bojové a mobilizační pohotovosti armády, za jejíž hlavní cíl je nutné považovat schopnost našich vojsk organizovaně a v krátkých časových lhůtách přejít z mírového stavu na válečný, zmařit agresí a v součinnosti se Sovětskou armádou a ostatními armádami členských států Varšavské smlouvy zničit nepřitele za všech podmínek zahájení a vedení války.

Na tyto základní požadavky bezprostředně navazují úkoly v oblasti výstavby ČSLA, kde musíme důsledněji plnit poznatky socialistické vojenské vědy, účin-

něji uplatňovat výsledky vědeckotechnického pokroku a zkušenosti socialistických armád, zejména Sovětské armády. Určujícím v tomto směru je dosažení kvalitativního růstu bojové síly ČSLA, zabezpečené v souladu s ekonomickými možnostmi našeho státu, nezbytným přezbrojováním moderní výzbrojí a technikou.

Ke zdokonalování velení, řídicí a organizátorské práce ukládá usnesení PÚV KSČ důsledně uplatňovat princip centralismu a metody leninského stylu práce, prohloubit cílevědomost a zjednodušit systém plánování bojové a politické přípravy, snížit kumulaci kontrol a zvýšit jejich účinnost, zlepšit řídicí práci MNO, koncepční a normotvornou činnost.

Za základní úkol musíme v souladu s usnesením PÚV KSČ z 8. 5. roku 1981 a RMNO č. 012 z roku 1983, považovat rozhodně zvyšování úrovně všech stránek vojenské kázně, a to jak účinnější výchovou vojáků, tak i zkvalitňováním kázeňské praxe.

V kádrové práci s velitelským sborem budeme klást důraz na jeho ideově politickou a odbornou připravenost, třídní a internacionální výchovu a vysoké morální i bojové kvality. Za hlavní úkol v tomto směru je nutné považovat doplňování velitelského sboru přípravou nových důstojníků a praporčíků na vojenských školách.

Přitom však musíme plnou pozornost věnovat přípravě velitelů, štábů i vojsk, aby si v potřebném rozsahu a daném čase osvojili nové poznatky socialistické vojenské vědy, operačního umění a taktiky, zvládli nové zbraně a techniku a měli i odpovídající návyky k tvůrčí aplikaci teoretických znalostí při plánování, organizaci a řízení operace a boje s důrazem na zkracování rozhodovacího procesu.

V přípravě a výchově velitelského sboru i všech příslušníků armády má nezastupitelné místo ideově politická výchova, jejímž cílem je upevňování morálně politického stavu vojsk, který chápeme jako prvořadý úkol velitelů, štábů, politických pracovníků, stranických a svazáckých organizací.

Třídně politicky určujícím ze základních leninských principů výstavby a řízení socialistické armády je vedoucí úloha strany, jejíž prohlubování je podmíněno dalším upevňováním ideové, politické a organizační jednoty armádní stranické organizace, jako důležité podmínky zvýšení jejího vlivu na veškerý život ČSLA.

V souvislosti s tím jsou pak vytyčeny i základní požadavky na veškerou stranickopolitickou a ideologickou práci i na stranický charakter činnosti politických orgánů.

Základní předpoklad spolehlivého zabezpečení naší vlasti a země socialistického společenství, jak zdůrazňuje usnesení předsednictva ústředního výboru strany, tvoří jednotu armády a lidu, politická pevnost ČSLA a rozvoj bratrských internacionálních svazků se Sovětskou armádou a ostatními armádami členských států Varšavské smlouvy.

Zmíněné usnesení PÚV KSČ se zabývá brannou politikou druhé poloviny 80. let v celé jejich komplexnosti, proto vytyčuje i další směry vztahující se na přípravu k obraně státu, branné výchově, civilní obraně, zkvalitnění výzbroje, vědeckovýzkumné základně ČSLA, zlepšování všestranné péče o vojáka a v neposlední řadě i k hospodaření s materiálem a energií, zejména pak zvýšení úrovně ošetřování bojové techniky a materiálu.

Při řešení jakéhokoliv úkolu z uvedených základních směrů si především musíme vždy uvědomovat, v čem spočívá političnost naší práce, umět předvídat

a hodnotit politické vlivy našich rozkazů a nařízení, konkrétních denních opatření. Současně musíme mít neustále na paměti komplexní přístup, poněvadž všechny vytyčené směry se vzájemně podmiňují a pouze jejich společným řešením můžeme zabezpečit, aby naše vojska, všichni příslušníci ČSLA byli všestranně připraveni kdykoli čestně splnit své vlastenecké a internacionální povinnosti při obraně socialismu a míru.

V obecné rovině jsou všechny vytyčené hlavní směry stejně významné. Přesto se však promítají ve společném průsečíku, jímž je nesporně vysoká úroveň bojové a mobilizační pohotovosti, která je koncentrovaným cílem veškerého našeho úsilí v armádě.

Jestliže dnes platí zásada nespokojovat se s dosaženým, pak v oblasti podstatně vyšších požadavků na upevňování bojové a mobilizační pohotovosti je to přímo kategorický příkaz strany, znásobený současnou mezinárodní situací. Tak jednoznačně to na celoarmádním aktivu zdůraznil soudruh ministr národní obrany ČSSR generálplukovník Ing. M. Václavík a upřesnil následovně: „Vojenskopolitická situace nás nutí rychleji a účinněji reagovat na činnost nepřítelů. Maximální pozornost je nutné věnovat zjišťování příznaků příprav k nenadálému napadení. Na základě toho včas přijímat adekvátní opatření ke zvýšení stále bojové pohotovosti vlastních vojsk s důrazem na pohotovost příhraničních svazků a hotovostních sil“.

Klíčem k řešení všech aktuálních problémů přípravy a života vojsk i nadále zůstává požadavek cílevědomého zdokonalování veškeré naší řídicí a organizační práce na všech stupních velení, která je alfou i omegou všeho našeho úsilí.

Novost úkolů a požadavků vytyčených vojenskopolitickou linií KSČ naší armádě nespochybává jen v jejich obsahové, ale především v kvalitativní stránce a jsou našemu velitelskému sboru dobře známy. V žádném případě proto nejde o jejich formální zdůrazňování, ale o naléhavý obrat v jejich urychlené a důsledné realizaci v praxi vojsk.

V důsledku dynamičnosti vědeckotechnického rozvoje nebyvale vzrůstají nároky zejména na kvalitativní stránku probíhajících změn ve vojenství a tím především na styl a metody naší práce. Zejména v tom je nutné probíjovat nové přístupy nejen v myšlení, ale souběžně s tím progresivnější, účinnější a efektivnější přístupy v přípravě jednotlivců, celých vojenských kolektivů i štábů všech stupňů včetně správ a samostatných oddělení MNO. V tomto směru má své nezastupitelné místo a významně může napomoci i časopis Vojenská mysl.

Čekají nás náročné úkoly, jejichž plnění je podmíněno v prvé řadě jejich plným pochopením a ztotožněním se s nimi, obětavostí a odhodláním všech příslušníků ČSLA důsledně a co nejkvalitněji je splnit, především dalším prohlubováním vedoucí úlohy strany, která s družným úsilím velitelů, náčelníků a stranických organizací je spolehlivou zárukou našich úspěchů v procesu realizace vojenskopolitické linie XVII. sjezdu KSČ.